

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 78 0 К 024662 19 Квлз
Бања Лука 19.12.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као председника вијећа, Весне Антонић, др Вељка Икановића, Горане Микеш и Даниеле Миловановић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђених С.К., због кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске и Н.Ј., због кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости браниоца осуђене С.К., адвоката М.П. из Б.Л, поднијетом против пресуде Основног суда у Прњавору број 78 0 К 024662 16 К од 11.10.2018. године и пресуде Окружног суда у Бања Луци број 78 0 К 024662 19 Кж од 08.05.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 19.12.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прњавору број 78 0 К 024662 16 К од 11.10.2018. године оглашени су кривим оптужена С.К., због кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12 и 67/13, у даљем тексту: КЗ РС) и Н.Ј., због кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 1. КЗ РС, па им је на основу истог законског прописа изречена и то оптуженој С.К. примјеном члана 410. став 2. у вези са ставом 1., чл. 32., чл. 37., чл. 46. и чл. 47. КЗ РС условна осуда којом је утврђена казна затвора у трајању од 60 (шездесет) дана и истовремено одређено да се утврђена казна неће извршити уколико оптужена у року од 1 (једне) године не учини ново кривично дјело, а оптуженом Н.Ј. примјеном члана 410. став 1., те члана 39. став 4. и чл. 32., те чл. 37., чл 46. и чл. 47. КЗ РС изречена условна осуда којом је утврђена казна затвора у трајању од 120 (стодвадесет) дана и истовремено одређено да се утврђена казна неће извршити уколико оптужени у року од 2 (двије) године не учино ново кривично дјело. Истом пресудом у смислу члана 56. став 4. КЗ РС у вези са чланом 61. КЗ

РС оптуженом Н.Ј. изречена је и мјера безбједности забране управљања моторним возилима „Б“ категорије у трајању од 3 (три) мјесеца рачунајући од дана правоснажности пресуде. На основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12 и 91/17 и 66/18 у даљем тексту: ЗКП РС) обоје оптужених су обавезани да на име паушала у корист буџетских средстава плате износе од по 150,00 КМ, те на име трошкова кривичног поступка насталих у вези са provedеним медицинским и саобраћајним вјештачењима, новчане износе од по 492,78 КМ, а све у року од 30 (тридесет) дана, рачунајући од дана правоснажности пресуде.

У поступку по жалби на ту пресуду, Окружни суд у Бањој Луци је пресудом број 78 0 К 024662 19 Кж од 08.05.2019. године, одбио као неосноване жалбе бранилаца оптужених и потврдио пресуду Основног суда у Прњавору број 78 0 К 024662 16 К од 11.10.2018. године.

Против те пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) благовремено је поднио бранилац осуђене С.К., адвокат М.П., због повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС и повреде Кривичног закона, с приједлогом да Врховни суд уважавајући Захтјев преиначи нижестепене пресуде и ослободи осуђену, односно да их укине и врати на поновно расправљање и одлучивање.

Захтјев са списима предмета је достављен на одговор републичком јавном тужиоцу у смислу одредбе члана 353. став 1. ЗКП РС.

У одговору на Захтјев републички јавни тужилац Бранко Митровић је оспорио основаност Захтјева, те предложио да се у смислу одредби члана 355. ЗКП РС Захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се примјеном одредби члана 354. став 1. ЗКП РС ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позива подносилац Захтјева, те након што је размотрио списе предмета са пресудама против којих је Захтјев поднијет, одлучио је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. ове законске одредбе. Ограничењима из става 2. искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку), док је ограничењима из става 3. искључена могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У уводу Захтјева браниоца осуђеног назначена су оба наведена законска разлога, при чему није прецизиран одређени облик повреде Кривичног закона из члана 312. ЗКП РС. Наведене повреде Кривичног закона и повреде права на одбрану која се односи на првостепени поступак су изнесене и у жалби браниоца на првостепену пресуду.

Захтјев за заштиту законитости браниоца осуђене је неоснован.

Наиме, повреду права на одбрану, као битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, Захтјев темељи на тврдњи да је окружни јавни тужилац у току поступка три пута мијењао оптужницу тако да по изнесеном ставу из Захтјева егзистирају три оптужнице све под бројем Т 13 0 КТ 0029218 15 и то прва од 28.07.2016. године, друга од 04.08.2016. године, те трећа од 08.10.2018. године. Захтјевом се апострофира да је суд своју одлуку могао донијети искључиво на основу коначно измијењене оптужнице (од 08.10.2018. године), ради чега се суд у уводном дијелу првостепене пресуде, није могао позивати на оптужницу од 04.08.2016. године и слиједом тога изводи се закључак да пресуда није донесена по коначно измијењеној оптужници, што је по изнесеном ставу у коначници резултирало повредом права на одбрану из члана 311. став 1. тачке г) ЗКП.

На наведеним аргументима Захтјева не може се заснивати тврдња да је у поступку доношења побијане пресуде повријеђено право оптужених на одбрану у чему би се манифестовала повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Наиме, према одредби члана 247. став 1. ЗКП РС тужилац је искористио своје право и прије потврђивања оптужнице, дана 28.07.2018 године (прва оптужница како је у Захтјеву именује бранилац подносиоца Захтјева) повукао оптужницу без претходног одобрења суда. Надаље, тужилац је дана 04.08.2018. године подигао нову оптужницу (друга оптужница како је у Захтјеву именује бранилац подносиоца Захтјева) коју је у смислу одредби члана 243. ЗКП РС потврдио судија за претходно саслушање, па након што се оптужена изјаснила да није крива, оптужница је прослијеђена судији, ради заказивања претреса. Исто тако, у току трајања претреса у смислу члана 290. ЗКП РС овлаштени тужилац је на главном претресу дана 08.10.2018. године измјенио оптужницу (трећа оптужница како је у Захтјеву именује бранилац подносиоца Захтјева), јер је оцијенио да изведени докази указују да се измијенило чињенично стање изнесено у оптужници, у ком случају се не врши потврђивање оптужнице.

Дакле, према цитираној законској одредби измјена оптужнице се односи на главни претрес, што укључује и могућност измјене оптужнице и у завршној ријечи тужиоца, као процесној радњи која је саставни дио завршне фазе главног претреса. При томе, закон не поставља ограничења у погледу броја могућих измјена, нити нужно претпоставља да је измјени оптужнице претходила измјена садржаја проведених доказа, или појављивање нових доказа који указују на потребу мијењања оптужнице (како се Захтјевом сугерише), него се та измјена може заснивати и на новој тужиочевој субјективној оцјени изведених доказа на главном претресу. Слиједом наведеног измјена оптужнице на главном претресу од 08.10.2018. године представља јединствену цјелину са раније потврђеном

оптужницом која је наведена у уводном дијелу пресуде, јер се не врши потврђивање измјењене оптужнице а између раније оптужнице и описа дјела у измјењеној оптужници постоји истовјетност објективног идентитета оптужнице, аналогно члану 294. став 1. ЗКП РС. Дакле, нема мјеста тврдњи Захтјева да је првостепени суд повриједио право на одбрану оптужене када се у уводном дијелу пресуде позвао на раније потврђену оптужницу, а у образложењу пресуде констатовао да је тужилац на претресу од 08.10.2018. године „извршио измјену оптужнице број Т 13 0 КТ 0029218 15 од 04.08.2016. године на начин да је у чињеничном дијелу оптужнице измијенио бланкетну норму, односно прецизирао одредбе Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ, (у даљем тексту: ЗООБС) које су у штетном догађају прекршене од стране оптужене.

Поднесеним Захтјевом је означен као основ побијања правоснажне пресуде и повреда Кривичног закона, без прецизирања одређеног облика те повреде, али из садржаја образложења произлази да се ради о повреди члана 312. став 1. тачке а) ЗКП РС (да дјело за које је оптужена осуђена није кривично дјело). Захтјев опширном анализом доказа подвргава критици правилност и потпуност чињеничног стања. У том смислу врши се оцјена налаза и мишљења вјештака саобраћајне струке, са њиховим довођењем у везу са саобраћајном ситуацијом, да би се на тој основи изводио закључак да се осуђена у датој саобраћајној ситуацији понашала у складу са одредбама члана 49. став 1. ЗООБС-а којом одредбом се регулише материја првенства пролаза и то у случају када на раскрсници не постоји сигнализација и када се првенство пролаза возила одређује на основу правила десне стране, која бланкетна норма није ни садржана у изреци пресуде. Међутим, на овај начин се кроз критику оправданости примјене бланкетне норме садржане у члану 36. став 1. ЗООБС-а, која је садржана у изреци пресуде и које кршење саобраћајних прописа се оптуженој ставља на терет, жели доћи и до тога да у радњама осуђене нема елемената бића кривичног дјела за које је осуђена.

Дакле, када је у питању кршење ове бланкетне норме која регулише безбједно помјерање возила - скретање улијево или удесно и сл., наведена радња се може започети само ако за то постоје услови тј. ако се претходно увјерила да то може учинити без опасности по друге учеснике у саобраћају, као један од облика кршења саобраћајних прописа од стране осуђене који су у узрочној вези са настанком предметне саобраћајне незгоде (поред недозвољене брзине из члана 44. став 3. тачке 3. и члана 174. ЗОБС-а који облици кршења саобраћајних прописа су утврђени на стани оптуженог Н.Ј.), из чињеничног утврђења побијане пресуде у изреци и разлога у њеном образложењу (посматраном у цјелини) несумњиво произлази да се радња извршења дјела која се оптуженој ставља на терет, која одражава кршење ове бланкетне норме, манифестује у предузимању радње скретања у лијево подузете на начин да се претходно није увјерила да ту радњу може безбједно извршити – укључити се на магистрални пут.

Овакав приступ Захтјева браниоца је погрешан и не може довести до негације правилне примјене кривичног закона. Ово из разлога јер се кривица заснива на утврђеном чињеничном стању, које се овим правним лијеком не може ревидирати, већ се мора прихватити као правилно и потпуно. Зато захтјев

браниоца осуђене, из наведених разлога није основан, јер побијана пресуда није починила повреду Кривичног закона на њену штету.

На основу изложеног, овај суд налази да поднесени Захтјев браниоца осуђене није основан, на што и републички тужилац у одговору на Захтјев оправдано указује, јер повреде закона и повреда права на одбрану, на које се позива подносилац Захтјева нису учињене.

Ради изнесеног је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци ове пресуде тако што је Захтјев одбијен, као неоснован.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић